

Hogyan szerezte meg Ferenc József a Magyar Szent Koronát? (1853)

Beszámoló

2024. október 24-én a Kispesti Deák Ferenc Gimnázium „Nem középiskolás fokon” előadássorozat keretében látogatott el hozzánk Dr. Deák Ágnes professzor asszony.

Kevesen tudják a magyar koronaékszerek a szabadságharc leverése utáni ezen történetét, a többség is legfeljebb csak elrejtésének és későbbi megtalálásának tényét ismeri. Az a meglepően gazdag és részletes háttértörténete, amellyel a Dr. Deák Ágnes ismertette az érdeklődőket, és mely a tanterv miatt alig pár mondatos megemlézésre kerülhetne, most egy bő tanóra keretében került előadásra.

A korona és koronázási ékszerek emigrációban bizonytalannak látszó sorsa hozta úgy hogy még menekülés közben, az országban kerültek elrejtésre. Holléte a Habsburg udvar számára égető kérdésként jelentkezett, ugyan az uralkodó cseppet sem kívánta fején viselni, de a korona az országot, és afölötti hatalmat szimbolizálta, és amennyiben ennek birtoklója nem őfelsége I. Ferenc József volt, az veszélyeztette Neoabszolutizmusát. A bizonytalan keresés nem meglepően nem hozott eredményt, az ezzel megbízottak bármiféle tanúvallomás vagy útba igazítás nélkül csak a sötétben tapogatóztak, melyet nem segítettek a tucatszámra keletkezett szóbeszédok a korona hollétéről sem. Ehhez először egy árulóhoz, vagy legalább egy kettősügynökhöz volt szüksége a Legfelsőbb Rendőrhatóság vezetőjének, Johann Kemplennek. Ezt később Wargha István személyében meg is kapta, ez az egyszerű ember Kossuth köréből maradt az országban, és megragadta a keserves életében rendkívül kínálkozóan mutatkozó lehetőséget. Az udvar megbízatásából találkozott az emigrációban élő Kossuthal, akitől igyekezett a korona hollétéről információt szerezni. Mint egy későbbi házkutatásából kiderült, Warghának sikerült a koronaékszerek pontos helyét megtudnia, és a Kossuthtól kapott kód feltörése után ezen információnak Kemplen is a birtokába került. Egy Warghától kapott térkép volt az utolsó kirakósdarab, és 1853 szeptemberében a Magyar Szent Korona és koronázási ékszereit a felszínre emelték Orsova környékén.

A történet részletes, ugyanakkor egyszerű és dinamikus ismertetése, a gördülékeny és energetikus hangnem és testbeszéd egy érthető, érdeklődést felkeltő, és egyben izgalmas előadás emlékéket hagyják maguk után. Az átadott információ minden bizonnyal hosszútávon bővítette sokak tudását nem csak az előadás témájával kapcsolatban, de Magyarország forradalom utáni, neoabszolutista viszonyaival, az emigránsok és az országban maradottak sorsával kapcsolatban is egyaránt.

A program az MTA Alumni program támogatásával valósult meg.